

Amsterdams verzet tegen Ecocide

Partij voor de Dieren gemeenteraadsfractie Amsterdam
Amsterdam, 19 februari 2016
Johnas van Lammeren

**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Amsterdam

Inleiding

In dit initiatiefvoorstel wordt voorgesteld om het standpunt aan te nemen dat ecocide als misdraad tegen de vrede moet worden erkend. Ecocide kan volgens de Stichting Stop Ecocide gedefinieerd worden als 'de schade op grote schaal aan, vernietiging van of verlies van ecosystemen van een bepaald gebied, hetzij door menselijk toedoen of door andere redenen, in een zodanige mate dat het vreedzaam gebruik van dit gebied door de inwoners ernstig verminderd is of zal worden'.¹ Denk daarbij aan ernstige olie lekkages, illegale ontbossing, vervuiling van water door winning van teerzandolie en luchtvervuiling die de volksgezondheid en de natuur bedreigt. Mensen, dieren en ecosystemen zijn hier de dupe van.

Bevoegdheden van het Internationaal Strafhof

Het Statuut van Rome is een van de meest krachtige documenten ter wereld. Het stelt ernstige misdrijven met betrekking tot de internationale gemeenschap strafbaar en heeft voorrang op nationale wetgeving. Het Internationaal Strafhof in Den Haag heeft hierdoor de bevoegdheid om genocide, agressie, foltering en misdaden tegen de menselijkheid internationaal te berechten. Het toebrengen van ernstige schade aan het milieu valt hier buiten. Hierdoor kunnen bedrijven en landen het milieu ernstige schade toebrengen, hier veel geld mee verdienen, zonder hier in internationaal verband voor vervolgd te worden. Dit bedreigt de leefbaarheid van de aarde en veroorzaakt bovendien veel slachtoffers. Op dit moment is het toebrengen van ernstige schade aan het milieu alleen strafbaar wanneer dit plaatsvindt tijdens een internationaal gewapend conflict.² Wanneer ecocide wordt toegevoegd aan de bevoegdheden van het Internationaal Strafhof kan deze omissie in de internationale wetgeving gedicht worden.

¹ <http://stopecocide.nl/definitie/>

² artikel 8.2.b (iv) van het Statuut van Rome

Geschiedenis

In 1972 werd in internationale besprekingen van de Verenigde Naties voor het eerst gepleit voor het verbieden van ecocide door Olof Palme.³ De eerste conceptartikelen hierover lagen voor in 1978. In 1993 werd een concept-verdrag Misdaden tegen de vrede en veiligheid van de mensheid voorgelegd aan de lidstaten. Nederland was uitsluitend tegen het opnemen van milieuschade als misdaad tegen de vrede; de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk stemden ook niet in met het concept-verdrag, maar waren tegen het geheel. In 1998 werd het Statuut van Rome aangenomen met enkel een bepaling dat het toebrengen van ernstige schade aan het milieu strafbaar is ten tijde van een internationaal gewapend conflict.

Al sinds 2010 ligt er een uitgewerkt voorstel van advocaat Polly Higgins om ecocide, het grootschalig toebrengen van schade aan het milieu, ook strafbaar te stellen. Polly Higgins was onlangs in een uitzending van Tegenlicht aan het woord over dit voorstel.⁴ Als ecocide wordt toegevoegd aan het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof zullen ook bedrijven en landen die het milieu ernstige schade toebrengen in internationaal verband vervolgd kunnen worden. Hierdoor zullen bedrijven die natuur en onze leefomgeving moedwillig ernstige schade toebrengen voor hun eigen gewin daar niet langer ongestraft mee wegblijven. Daarnaast worden landen gedwongen om de zorgplicht die zij hebben voor een gezonde leefomgeving ook daadwerkelijk in te vullen.

Verzet tegen ecocide

Nu het aanbrengen van milieuschade onverminderd en op zeer grote schaal plaats blijft vinden, is de wereldwijde beweging om ecocide strafbaar te stellen de laatste jaren flink gegroeid. De Nederlandse regering geeft echter in reactie op de uitzending van Tegenlicht aan dat er nog steeds geen bereidwilligheid is om ecocide te erkennen als misdaad tegen de vrede.⁵

³ <http://eradicatingecocide.com/the-law/history-of-ecocide-law/>

⁴ <http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2015-2016/advocaat-van-de-aarde.html>

⁵ <http://tegenlicht.vpro.nl/bijlagen/2015-2016/advocaat-aarde/reactie-regering.html>

De Partij voor de Dieren stelt voor dat Amsterdam zich aansluit bij het internationaal verzet tegen ecocide en het standpunt dat ecocide erkend moet worden als misdaad tegen de vrede en dit standpunt ook bij de regering kenbaar maakt. Een verbod op ecocide voorkomt het risico op ernstige schade of verlies van ecosystemen zodat de aarde leefbaar wordt nagelaten aan toekomstige generaties.

Besluit:

- Als mening uit te spreken dat ecocide een misdaad tegen de vrede is en ook als zodanig moet worden opgenomen in het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof;
- Dit standpunt van Amsterdam actief uit te dragen richting de regering.